46257203 : สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
คำสำคัญ : การจัดการความรู้ในชุมชน /การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ / จังหวัดสมุทรสงคราม

ธันยพร วณิชฤทธา : การจัดการความรู้ ในชุมชน : กรณีศึกษาด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนมีส่วนร่วม จังหวัดสมุทรสงคราม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รศ. ศิริพงศ์ พยอมแย้ม, ผศ.จิตศักดิ์ พุฒจร และ ดร.ยุวนุช ทินนะลักษณ์. 253 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน จังหวัดสมุทรสงคราม ปัญหาการวิจัยคือ 1) รูปแบบการจัดการความรู้ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชน มีองค์ประกอบและขั้นตอนอย่างไร 2) กระบวนการจัดการความรู้ในชุมชนมีความสอดคล้องกับแบบจำลองปลาทูหรือไม่ 3) เพื่อศึกษาว่าชุมชนมีกระบวนการจัดการความรู้ด้านการท่องเที่ยวอย่างไร ประชากรที่วิจัยคือ ชาวบ้านที่จัดการท่องเที่ยวและให้บริการที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้ง 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม อำเภออัมพวา และอำเภอบางคนที กลุ่มตัวอย่างจำนวน 44 คน คัดเลือกแบบเจาะจงโดยสมัครใจ จำแนกเป็น ชาวบ้านที่เป็นเจ้าของบ้านที่ให้บริการเป็นที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวแบบต่างๆ ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสงคราม: กลุ่มบ้านริมคลองโฮมสเตย์ 13 คน อำเภออัมพวา: กลุ่มเจ้าของบ้านตำบลสวนหลวง 3 คน และอำเภอบางคนที: กลุ่มรักษ์บางคณฑี 28 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ แบบปฏิบัติการโดยชุมชนมีส่วนร่วม วิธีดำเนินการวิจัยคือ 1) ศึกษาบริบทชุมชน 2) กำหนดวิสัยทัศน์ 3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนและระหว่างชุมชน 4) ประมวลองค์ความรู้เพื่อให้เกิดขุมความรู้ และพัฒนาแบบจำลอง 5) รับรองแบบจำลอง วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาจัดทำให้เป็นระบบ แยกแยะ และหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อมูล ข้อมูลที่ได้เป็นการสรุปกระบวนการต่างๆ ในการดำเนินการจัดการความรู้ และได้องค์ความรู้ใหม่ในรูปของกระบวนการจัดการความรู้ในรูปแบบของชุมชนที่ทำการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการความรู้ในชุมชน มีส่วนประกอบที่สำคัญคือ ความรู้ คน และกระบวนการ ความรู้คือความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการ โดยมี คน เป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้เกิดกระบวนการหรือกิจกรรมต่างๆ และกระบวนการจึงเป็นวิธีเชื่อมประสาน คน ความรู้และกระบวนการเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งรูปแบบการจัดการความรู้มีความสอดคล้องกับแบบจำลองปลาทู (TUNA Model) อย่างยิ่ง และกระบวนการจัดการความรู้ในชุมชนที่ได้สามารถสังเคราะห์เป็น แบบจำลองที่มีลักษณะเป็นเกลียวของความรู้ที่เชื่อมต่อกัน เมื่อการนำไปใช้และพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้ใหม่จะมีการเพิ่มพูนความรู้ยิ่งขึ้น ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นภายในการกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ผ่านการพูดคุยแต่สิ่งดีๆ ให้แก่กัน

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. ..... 2. ..... 3. .....